

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Flacăra roșie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

ARAD, anul XXVI nr. 7836

4 pagini 30 bani

Vineri, 7 noiembrie 1969

52 DE ANI DE LA MAREA REVOLUȚIE SOCIALISTĂ DIN OCTOMBRIE

Piatră de hotar între două epoci

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie se înscrie în istoria universală ca începutul unei noi ere — era trecerii popoarelor de la capitalism la socialism. Urmasa revoluționară desăvârșită împotriva burgheziei și moșierilor, împotriva absolutismului țarist de către clasa muncitoare din Rusia, în frunte cu partidul comunist condus de „gloriosul său conducător V. I. Lenin, a triumfat pe a șasea parte a globului pământesc, dând naștere primului stat socialist din istoria omenirii. Victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a confirmat în mod strălucit viabilitatea, justitatea învățăturii marxist-leniniste cu privire la rolul maselor populare în făurirea istoriei, rolul hotărâtor al clasei muncitoare și al partidului ei de avangardă, demonstrând că sub conducerea partidului revoluționar, oamenii muncii pot să înfrângă căsuțele exploatare omului de către om, să construiască o nouă ordine socială, superioară capitalismului.

Forțele reacționare interne și mondiale au depus eforturi de nădejdie pentru a înăbuși în fașă flăcările revoluției și primul stat proletar. Acțiunile lor au fost înfrânte prin lupta neînfricată a maselor populare, profund atașate marșelor ideale ale revoluției socialiste. Lupta — dreptă a proletariatului rus — a bucurat de un sprijin unanim, efectiv din partea maselor muncitoare din lumea întreagă. Înscrisul glorioasă pagină de internaționalism proletar, de prietenie și solidaritate frățască între forțele înaintate ale poporului român și poporul sovietic, oamenilor muncii din România au participat cu arma în mână la apărarea cuceririlor primei revoluții socialiste. Numeroase acțiuni desfășurate pe întreg cuprinsul României în sprijinul Revoluției din Octombrie, participarea oamenilor muncii români, a detașamentelor revoluționare române la lupta armată pentru apărarea statului sovietic au constituit o manifestare eloventă a prieteniei frățesti dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice, „o pagină vie — așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român — a spiritului internaționalist al proletariatului și maselor muncitoare din țara noastră”. În decursul celor 52 de ani care au trecut de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie,

Uniunea Sovietică a străbătut o cale lungă și glorioasă, înfăptuind genialul plan leninist de construire a societății socialiste. Popoarele Uniunii Sovietice, sub conducerea P.C.U.S., au făcut o puternică industrie, au asigurat transformarea socialismului la agricultură, a vîntului multilateral al tuturor ramurilor economiei naționale, construirea bazei tehnice materiale a socialismului. Dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție a făcut posibil înflorirea vieții spirituale a poporului, a culturii socialiste, ridicarea continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii.

Viabilitatea și trăinicia orinduirii sovietice a fost demonstrată de întreaga sa istorie, rezistind tuturor încercărilor. Neuitată va rămîne pentru totdeauna în „amintirea generațiilor viitoare glorioasă epopee a Uniunii Sovietice, victoria istorică reformată asupra coaliției hitleriste în cel de al doilea război mondial. Purtdreul războiului, Uniunea Sovietică a constituit forța fundamentală a coaliției antihitleriste, care a salvat omenirea de ciuma fascistă, cucerind astfel o profundă recunoștință în conștiința omenirii.

În acest an, aniversarea Revoluției Socialiste din Octombrie are loc în atmosfera pregătirilor pentru sărbătorirea centenarului nașterii lui V. I. Lenin — continuator strălucit al învățăturii lui Marx și Engels, genial teoretician și militant pentru „libertatea socială și națională a popoarelor, fărîșorul partidului comunist de tip nou, conducătorul revoluției socialiste, întemeietorul primului stat socialist. Pentru oamenii sovietici este un titlu de mîndrie că sub conducerea partidului comunist, socialismul, al cărui plan de construcție a fost elaborat de V. I. Lenin, a devenit o realitate vie. Dînd glas apelului Comitetului Central al P.C.U.S. de a cinsti aniversarea a 100 de ani de la nașterea lui Vladimir Ilici prin noi victorii în înfăptuirea construcției comuniste, oamenii muncii din orașele și satele Uniunii Sovietice își manifestă prin fapte, prin muncă creatoare dragostea și atașamentul față de cauza marelui Lenin.

Alături de celelalte popoare, poporul român își exprimă admirația și satisfacția pentru vic-

Țăranii cooperatori vînd statului însemnate cantități de produse

Convinși că valorificarea către stat a produselor realizate în gospodăriile personale este deosebit de avantajoasă, prin veniturile sigure ce le obțin, cooperatorii din comuna Șicula au vîndut pe bază de contract ori prin achiziții, însemnate cantități de carne, lapte și ouă. Astfel, în cele zece luni care au trecut din acest an, ei au vîndut pe bază de contract peste 400 bovine, 1300 porci grași, 238 miei și peste 15.000 litri de lapte, iar prin filialele cooperativei de consum au fost achiziționate peste 185.000 ouă, peste 4.000 kg carne de păsări, giște îndopate în greutate de 3.600 kg.

Zilele trecute, ei și-au înnoit contractele, sporindu-și astfel contribuția la formarea fondului centralizat și asigurîndu-și totodată o sursă sigură de noi și importante venituri bănești. Astfel, țăranii cooperatori din Șicula și din cele două sate aparținătoare, Gurba și Chereșu, au hotărât să vîndă statului, pe bază de contract, 131 tone grâu și 100 tone porumb. De

SEVER SĂBAU, coresp.

(Cont. în pag. a II-a)

ACTUALITATEA

Expoziții cu vînzare

Între 1—30 noiembrie se desfășoară în orașul Arad „Luna preparatelor culinare”. Cu acest prilej conducerea T.A.P.L. a inițiat o suită de acțiuni interesante. Printre acestea se numără și expozițiile cu vînzare. Buzănoara, astăzi, 7 noiembrie, se vor organiza expoziții cu preparate culinare la restaurant „Podgoria” și unitatea „Gospodina II” iar cu preparate de cofetărie la unitățile „Republica” și „Libertatea”.

Turneele teatrului de stat

În cadrul turneele pe care le întreprinde în județ, Teatrul de

ÎN I. A. S. S-A REALIZAT ABIA 53 LA SUTĂ DIN ARĂTURI

Întreprinderile agricole de stat și-au planificat să efectueze arături de toamnă pe o suprafață de 19.498 hectare. Pînă în ziua de 5 noiembrie, s-a realizat abia 53 la sută din plan. Dacă la întreprinderea agricolă din Chișineu Criș, s-au arat 2266 hectare din 3900, la I.A.S. Pecica ritmul la arături este cu totul nesatisfăcător. Aici, pînă miercuri seara abia s-au efectuat arături pe 2500 hectare (din 8400) așteptînd să fie arate încă aproape 6000 hectare. Suprafețele întinse destinate arăturilor mai există și la întreprinderile agricole „Știința” și „Mureșul”.

La Șiria sã are toate tractoarele!

Pe ogoarele cooperativei agricole din Șiria, munca cunoaște un plus de intensitate. Mecanizatorii și cooperatorii sînt antrenanți în acțiunea de eliberare a terenului, de efectuare a arăturilor de toamnă. Din zori și pînă seara tirziu, peste patruzece tractoare brăzdează adine suprafețele destinate viitoare recolte. Numeroase atelaje, remorci, autocamioane parcurg drumurile din cîmp de mai multe ori pe zi, transportînd cocenii pe care

cooperatorii îi clădesc în șir, la marginea tarlalei.

La cooperativa agricolă „Podgoria” de exemplu, ne-a relatat tovar. Maxim Peia, inginerul agronom al unității, s-au efectuat pînă acum arături pe 750 hectare din cele 1.025. Evident, s-ar fi putut realiza mai mult dacă toate tractoarele ar funcționa. Dar, se mai întîmplă, ca bunăoară miercuri, 5 noiembrie, cînd patru tractoare au stat pe bucluc.

De ce? — Apar defecțiuni tehnice. Nu toate pot fi remediate. Unele necesită intervenția întreprinderii, chiar a uzinelor de reparații și astfel zîlile se lucrează în minus cu cîte trei-patru tractoare.

La cooperativa agricolă „Șiriana”

(Cont. în pag. a II-a)

245 tone fructe de pădure

Ocolul silvic din Săvirșin a terminat recoltările fructelor de pădure, altă de solicitare la export. După cum am fost informați s-au recolat în total 245 tone, din care 107 tone mure, 104 tone ciuperci gălbiori, 19 tone porumbe, 10 tone coarne și 5 tone de măceșe.

De ce nu pot fi recrutați 250 muncitori

Dacă în alte zone lucrurile mai merg cum merg, la Săvirșin situa-

ST. IACOB
GH. NICOLAITA

(Cont. în pag. a II-a)

Adunarea festivă din Capitală consacrată aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie

Casa prieteniei româno-sovietice din București a găzduit, joi după-amiază, adunarea festivă organizată de Comitetul municipal București al P.C.R., Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist și Consiliul General ARLUS, cu prilejul celei de-a 52-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Pe fundalul scenei se aflau por-

treții lui Vladimir Ilici Lenin, încadrat de drapelul de stat al Republicii Socialiste România și Uniunii Sovietice, precum și urările: „Trăiască prietenia româno-sovietică”, „Trăiască a 52-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie”.

În prezidiul adunării au luat loc tovarășii Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Emil Drăgănescu, Gheorghe Stoica, Iosif Banc, Ion Iliescu, Mihail Roșianu, președintele Consiliului General ARLUS, Mihail Marin, adjunct al ministrului afacerilor externe, general-colonel Sterian Țirică, adjunct al ministrului forțelor armate, Dan Marțian, secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., Nicolae Gavrilă, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., Traian Ștefănescu, secretar al C.C. AL U.T.C., președintele U.A.S.R. Ion Simion, muncitor țelâr la Combinatul poligrafic „Casa Științei”, și Gheorghe Șerbanescu, student la Institutul politehnic din București.

La masa prezidiului au luat loc, de asemenea, A.V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și A.M. Jdanov, adjunct al ministrului petrolului al U.R.S.S., conducătorul delegației Asociației de prietenie sovieto-română, invitată pentru a participa la manifestările ce au loc în țara noastră cu prilejul aniversării zilei de 7 Noiembrie.

La masa prezidiului au luat loc, de asemenea, A.V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și A.M. Jdanov, adjunct al ministrului petrolului al U.R.S.S., conducătorul delegației Asociației de prietenie sovieto-română, invitată pentru a participa la manifestările ce au loc în țara noastră cu prilejul aniversării zilei de 7 Noiembrie.

În sală se aflau conducătorii instituțiilor centrale și organizații obștești, reprezentanți ai vîlșii științifice și culturale, oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile Capitalei, studenți, ziaristi români și străini.

La adunare au participat ambasadorii acreditați la București ai R.P. Albania, R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacie, R.P. China, R.P. Coreea, R.D. Germane, R.S.F. Iugoslavia, R.P. Mongole, R.P. Polonia și Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud; însărcinați cu afaceri ad-interim al Republicii Cuba, R.P. Ungare și R.D. Vietnam, membrii ambasadelor U.R.S.S. și alți membri ai corpului diplomatic. Erau, de asemenea, prezenți, membrii delegației Asociației de prietenie sovieto-română și al delegației culturale sovietice, sosită în țara noastră cu acest prilej.

Au fost înfonate înmăsurile de stat ale Uniunii Sovietice și Republicii Socialiste România.

Adunarea festivă a fost deschisă de tovarășul Dan Marțian.

Despre semnificația celei de 52-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a vorbit tovarășul Iosif Banc, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. A luat apoi cuvîntul A.V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București.

Înnouri la Revizia de vagoane

Am fost zilele acestea la Revizia de vagoane C.F.R. Arad și am intîlnit acolo o atmosferă de avînt și înnoiri. Luna recent încheiată, cu un bilanț deosebit de favorabil, confirmă dăruirea acestui harnic colectiv de feroviar care veghează și în noapte, cu strălucire, la „sănătatea” vagoanelor. Astfel, planul produc-

ției globale pe luna octombrie a fost realizat în proporție de 112 la sută și se prevede realizarea planului anual în jurul datei de 1 decembrie.

Cu totul remarcabilă nu se pare realizarea productivității muncii în proporție de 127 la sută. Este vorba aici de acel salt calitativ al imperios subliniat la marea forum al conștientizării, Congresul al X-lea — cu accedii oameni, un randament superior.

Dar, în funcțiune a cabinetelor centralizate pentru proba frinei, la subunitatea din Curtici, a permis declanșarea unei bălăli hotărîtoare împotriva întîrzierilor.

lor de trenuri. Această înnoire la granița de vest a țării, permite ca trenurile directe să se poată forma acolo, pe loc, ca apoi să-și continue în mod rapid drumul spre înima țării. Tehnica nouă, asadar, își demonstrează încă o dată imperiozitatea.

Lăcătușii de revizie, în turele de zi sau de noapte și pe orice vreme, sînt la posturile lor. Cîte vagoane nu trec prin fața ochilor lor! În decursul

a 24 de ore se formează sau tranzitează zeci și zeci de trenuri cu un număr impresionant de vagoane. Marea lor misiune este să le depisteze pe cele defecte, să le repare operativ pe care le pot, iar pe cele care nu le pot repara pe loc să ia măsuri tot altă de operative pentru a fi scoase din gară. Nu e ușor să-ți descoperi într-o asemenea meserie care îți cere

GH. TAUTAN, muncitor

(Cont. în pag. a II-a)

Aprovizionarea muncitorilor forestieri să se afle în rîndul preocupărilor majore!

Ne găsim în plin sezon de exploatare forestieră. Pe lîngă frumusețile ei, munca în pădure are o anume duritate, presupune eforturi deosebite, o totală încreștare cu forțele naturii. Acționînd în această situație, muncitorii forestieri au nevoie de condiții care să le permită să poată răspunde tuturor solicitărilor. Între acestea, un loc de majoră importanță ocupă aprovizionarea lor cu produse agro-alimentare. Recentul raid organizat de noi a urmărit să consemneze preocuparea pe această linie și — punînd în evidență deficiențele — să determine organele în drept să acționeze cu eficiență și hîlîrire pentru ca munca în zonele forestiere să nu fie stînjinită.

Să vină muntele la... Mahomed

Am poposit, cu ocazia raidului întreprins, la magazinul mixt pentru deservirea muncitorilor forestieri din Milova. O primă constatare: magazinul este bine aprovizionat. Găsești aproape tot ce vrei, de la ceață pînă la cartofi, de la conserve la pînă afumată sau sărată, de la pînă la făină sau mălai. Ce folos însă dacă ele nu ajung în pădure, la locul de muncă al muncitorilor forestieri? Și de ce nu ajung? Fîndcă gestionarul Petru Șandor, deși are misiunea de a se deplasa la gurile de exploata-

re, unde sã desfacă produsele alimentare, nu se obișnuiește de această obligație. Întrebat fiind cînd a fost ultima dată pe la muncitorii forestieri, ne-a declarat foarte senin:

— Nu am mai fost de vreo trei luni. De ce să merg cînd vin muncitorii aici, cumpărîndu-și tot ce li trebuie?...

Cu alte cuvinte de ce să meargă Mahomed la munte, cînd poate veni muntele la Mahomed. Să nu uităm însă că numai pînă la gura de exploatare Milova sînt 10 km. Deci un muncitor trebuie să parcurgă, dus și întors, 20 km. dacă vrea să se aprovizioneze cu alimen-

tele necesare. E aceasta o rezolvare? Considerăm că nu. Este inadmisibil ca un gestionar să-și sfi-deze în halul acesta obligațiile de serviciu.

O situație asemănătoare am înțîlnit și la alte magazine ale muncitorilor forestieri. La Nadă, de pildă, gestionarul a găsit o rezolvare și mai ingenioasă. Aici, aprovizionarea muncitorilor se face cu trenul forestier. „Nu, nu cumva să credeți că gestionarul duce produsele cu acest tren. Din contră, metoda e aceeași: „Să vină muntele la... În consecință, muncitorii vin cu trenul, își temple ranilele cu cele necesare și se întorc la locul

În lupta cu pădurea.

Foto: M. Canciu

Ochiul colorat...

Clipește, cînd în culoarea sînguină a apusurilor de soare privești o zi cu vînturi, cînd în cea trîncă a ochilor femeii fatale, cînd ca o mandarină răscoală, de parcă ar zice: oprește, pîtion, dacă îți e dragă ziua de mine sau trec, pîtion, cu îngăduința bolindului indulgent ce s-a oprit o clipă la linia albă.

E stopul!

Apanaj al vieții moderne, a devenit tot atât de necesar ca umbrela de ploate sau filtrul la țigară. E un apendice tehnic al spiritului nostru de conservare și voi de cluc-ignora. Dacă ar fi numai amenda aceea mai mult simbolică, trecută neașteptat, e mai ales un argument al priorității: pe roșu devine stăpînă tehnica, mîșcarea roților antrenate de call putere dezîntîșit, pe verde se mai simte omul la el acasă, înăd pe pîmînt! Numai galbenul mai lasă loc și timp meditației, e mai parșiv însă, cînd se întîmplă să pornească în același timp și om și vehicul, fiecare așteptîndu-și culoarea preferată și întîlnindu-se pe zebra, la mijloc, la locul fatal.

Cînd clipește, ochiul colorat tentează la infracțiune. Am văzut copii care se joacă de-a trecutul pe roșu, bătrîni care nu-l văd fiindcă nu i-au recunoscut încă locul în viața lor.

Cînd arde ne și educă. Cînd nu arde ne înșală, făcîndu-ne să credem că și el e pasager în vîlșia străzii și poate fi decel ignorat.

Mă întreb deci, de ce uneori

ION JIVAN

(Cont. în pag. a II-a)

Continuări din pag. 1. Continuări din pag. 1. Continuări din pag. 1.

Piatră de hotar între două epoci

torile obținute de Uniunea Sovietică pe frontul construcției comuniste, acestea reprezentând o contribuție de mare însemnătate la întărirea puterii economice, politice și militare a sistemului mondial socialist, la creșterea influenței socialiste în lumea întreagă, la apărarea cauzei păcii și progresului social.

Privile prin perspectiva anilor care au trecut de la prima scînteie de speranță care s-a aprins în inimile milioanele de asupriți prin înfăptuirea primei revoluții socialiste, grandioasele și ireversibilele transformări progresiste în societatea contemporană își revăd cu pregnanță importanta lor istorică. Transformările înnoitoare din epoca noastră confirmă în mod strălucit rolul revoluționar al învățăturii marxist-leniniste. Influența sa uriașă asupra destinelor omenirii. Sub influența lor călăuzitoare, în cei 52 de ani care au trecut de la gloriosul eveniment, pe harta politică-socială a lumii au avut loc schimbări radicale.

Experiența țărilor care au pășit pe calea socialismului a confirmat justetea învățăturii marxist-leniniste cu privire la existența unor legături comune ale procesului de transformare revoluționară a societății, care devin realitate în condițiile concrete istorice ale fiecărui popor. Trezirea socială, determinată de necesitățile obiective, se desfășoară în forme variate, născând caracteristici naționale istorice ale fiecărei țări. Îmbinarea armonioasă a cerințelor generale ale dezvoltării sociale cu particularitățile social-politice, economice și spirituale ale fiecărui popor implică totodată dreptul și răspunderea partidului marxist-leninist din fiecare țară de a elabora de sine stătător linia sa politică, intrucît el este acela care poate cunoaște cel mai bine condițiile concrete în care acționează și găsi soluțiile cele mai corespunzătoare realităților sale naționale pentru a asigura succesul revoluției și construcției socialiste în țara sa.

Desprinzându-se din lanțul lumii capitaliste, România a pornit pe drumul socialismului, al înfruntării năzuirilor de libertate, independență națională și progres social al poporului nostru. Sub steagul marxism-leninismului,

Partidul Comunist Român a condus clasa muncitoare, masele largi de oameni ai muncii la lupta pentru lichidarea regimului burghez-mosieresc, instaurarea puterii politice și construirea socialismului, operă pe care o consideră ca principala sa îndatorire națională și internațională. Marea forță a politicii partidului nostru constă în fidelitatea neclintită față de marxism-leninism în aplicarea creatoare a legilor generale ale revoluției și construcției socialiste la condițiile țării noastre în orice sferă de activitate, în toate domeniile de activitate, în toate domeniile de activitate.

O nouă și strălucită confirmare a aplicării științifice a marxism-leninismului reprezintă documentele celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, care au definit contururile precise ale dezvoltării societății noastre în următorii ani. Ele luminează calea pe care o va urma întregul nostru popor în procesul furtirii consistente a societății socialiste multilaterale dezvoltate în patria noastră.

Întărirea puterii materiale și spirituale a țării noastre constituie principala contribuție internațională a Partidului Comunist Român, a poporului nostru la consolidarea sistemului socialist mondial în ansamblu, la creșterea influenței ideilor marxist-leniniste în întreaga lume. Idei care au călăuzit prima revoluție proletară victorioasă din lume.

Măretele idei ale marxism-leninismului, ale revoluției socialiste din Octombrie au căpătat o largă răspundere. Pătrunzând în conștiința milioanele de oameni ai muncii, ele însușesc puternicele mișcări progresiste ale lumii contemporane. Caracteristic pentru perioada pe care o străbate în prezent societatea omenescă este procesul fără precedent al forțelor socialiste, a mișcării anti-imperialiste, progresiste, de spori- rii a influenței lor asupra vieții internaționale. Nu există forță în lume capabilă să stăvilească înaintarea ideilor atotbiruitoare ale marxism-leninismului, înalțarea omenirii spre socialism și comunism, ale căror zori luminoși au fost anunțați acum 52 de ani prin salvele „Aurorii”.

Înnouri la Revizia de vagoane

ochi de cultură și urechi de...

Si totuși, pe octombrie, la cătușii au depistat 306 vagoane de marfă și 7 de călători cu defecte care periclitau siguranța circulației, vagoane care au trebuit să fie scoase din garnituri. N-am mai pus la socoteală vagoanele cărora li s-a putut face reparație pe loc. Evidențiat în această direcție sunt mulți. Am reținut doar pe cîteva dintre fruntași: Ioan Zimmerman, Gheorghe Lăscu, Ioan Beke, Cornel Barna și Simion Broda. De întreținerea garniturilor de călători se ocupă o echipă compusă din 30 de oameni, mese- riști și necalificați. Și aici a crescut în ultima vreme simțul de răspundere pentru confortul călătorilor, pentru exigențele lor, dealtfel, justificate.

Dar fără îndoială înnoirea cea mai de seamă de la Revizia de

vagoane se materializează în aceste zile. Este vorba de centrul de preîncălzire a vagoanelor de călători cu instalații moderne, centru care va avea repercuperuni dintre cele mai favorabile asupra confortului călătorilor. Capacitatea lui este de 12 garnituri în 24 de ore și după calculele care le-am făcut cu tinărul inginer Dorci Puia va aduce o economie anuală de 600.000 lei. Totul a fost pregătit pentru darea în funcțiune și e necesar doar avizul metrologiei. Așadar, pe curînd startul spre un confort sport, spre economisirea unor locomotive care trebuiau să vină cu mult mai devreme în capul garniturilor pentru încălzirea trenurilor.

Așadar, la Revizia de vagoane există o atmosferă de întrecere și de permanente înnoiri. Să le notăm și noi cu satisfacție.

Ochiul colorat...

nu arde? E doar automat. De ce în orele aglomerate să ardă și în alte ore, de ce într-o zi să ardă la orele mai puțin aglomerate și să moară în celelalte?

Ochiul colorat nu trebuie să șumeze. Să ardă mereu. Disci-

plina lui se convertește în disciplina noastră a celor pe roți și a celor pe pantofi. Pe zi ce trece nu se mai poate să- răd el. Doar sintem țară producătoare de mașini!

Cu ochiul colorat nu e de glumă!

La Siria să are toate tractoarele!

ne-a spus ing. Gheorghe Bobolan, sint antrenate la eliberatul terenului 20 ațale, trei cărucioare mari, trei remorci. Acest lucru ne-a permis să avem un avans de o sută hectare teren eliberat de coccini, față de cincizeci la planificate, astfel încît cele 22 de tractoare pot funcționa din plin la arat. Acest fapt a permis ca în ultima vreme viteza zilnică să se depășească cu 4-5 hectare.

Desigur că realizarea celor 500 hectare arături de toamnă nu' ne mulțumește, deși calitatea lucrărilor e de necontestat — ne spune tov. inginer. E un merit al mecanizatorilor. Dar, avînd în vedere timpul înaintat și suprafața mare ce așteaptă a fi ogorîtă, ne-mî gîndim să cerem un ajutor de cîteva tractoare altor secții de mecanizare pentru ca în următoarele zile să încheiem acțiunea.

Țăranii cooperatori vînd statului însemnate cantități de produse

asemenea, într-o singură zi au contractat 200 buciți gîste care vor fi preluate după îngrășare, în greutate medie de 7-8 kg, iar alții au încheiat contracte pentru vînzarea de porci grași. Printre cei care au

încheiat în aceste zile contracte pentru vînzarea către stat a produselor lor, se numără Pavel Neg, Petru Cîsmăș, Pavel Bunaciu, Floarea Sas, Gheorghe Valea, Ioan Voică, Teodor Baba, Teodor Delehelean și Ioan Herlo.

Aprovizionarea muncitorilor forestieri să se afle în rîndul preocupărilor majore!

ția este de-a dreptul alarmantă. O sesizare adresată ziariului de Unitatea de exploatare și industrializare a lemnului Lipova ne făcea cunoscut că, drept urmare a faptului că magazinul forestier Săvișrin nu asigură aprovizionarea forestierilor, unitatea nu poate recruta peste 250 de muncitori, ceea ce periclită realizarea planului.

Discutînd situația cu președintele cooperativei de consum din Săvișrin, C. Huian, am aflat că... și pentru viitor lucrurile vor continua să meargă prost. Recapitulînd, pînă acum lucrurile au mers cum nu se putea mai rău. Magazinul forestier din localitate care urma să aprovizioneze multe guri de exploatare, a fost deschis din mai și pînă în prezent numai o lună. Despre transportul alimentelor la locul de muncă al forestierilor — sarcină ce incumbă acestui magazin care a avut asigurate mijloace de transport — nici nu poate fi vorba. Între timp, unitatea de exploatare Lipova a reobitvat cu gura de exploatare Groși să fie aprovizionată de cooperativa din Păget.

Ceea ce este de neînțeles e însă faptul că, în locul unei preocupări pentru aprovizionarea muncitorilor forestieri, am găsit la numita cooperativă o adresă a sectorului de exploatare Săvișrin prin care era consemnat acordul de desființare a magazinului forestier. Conform acestei înțelegeri, dintre sector și cooperativă, (oare directorul Unității de exploatare Lipova, care a semnat sesizarea privind greutățile de la Săvișrin, știe de această înțelegerere?) urma ca unele guri de exploatare să fie aprovizionate prin magazinele sătești mai apropiate. Numai că, în acest caz, dincolo de faptul că muncitorii trebuie să vină la magazin, ei vor cumpăra

total la prețuri de cooperatie, neputînd beneficia de reducerile la prețuri stabilite prin lege pentru el. Iată cum, în loc să fie luate măsuri ca magazinul forestier să fie deschis, la Săvișrin se fac pași înapoi, totul în detrimentul celor aflați în luptă cu pădurea. Este de datoria conducerii cooperativei de consum din Săvișrin, în colaborare cu sectorul de exploatare, de a renunța la căile cele mai ușoare de rezolvare a problemei, de a face totul ca muncitorii forestieri să aibă asigurat tot ce le trebuie, spre a putea să muncească fără întrerupere pentru realizarea, integrală a sarcinilor de plan.

Nu e pentru cine se pregătește...

Intr-adevăr. Nu e pentru cine se pregătește, ci pentru cine se... nimeresc. Această concluzie am tras-o vizitînd magazinele mixte, înființate special pentru muncitorii forestieri. Astfel, marea majoritate a cumpărătorilor nu sînt muncitori forestieri, ci săteni. Explicația e simplă. Gestionarii trebuie să-și realizeze planul, (primesc doar procente după acesta)... iar sătenilor le convine să cumpere de aici deoarece majoritatea articolelor sînt cu 1-2 lei mai ieftine decît la celelalte magazine din comună, fără să mai vorbim că la aceste unități găsești multe produse care sînt furnizate numai pentru lucrătorii din pădure. Așa sînd lucrurile, nu ne-am mirat deloc cînd am constat că magazinele din Milova, Nădăș, Birzava și cele-

lalte își realizează, ba chiar își depășesc cu regularitate planul. Considerăm că prin această metodă muncitorii din pădure sînt frustrați. Or, acest lucru nu este admis nimănui s-o facă. De aceea, se impune ca cel în drept să soluționeze cît mai grabnic această problemă. Produsele alimentare să ajungă la cei pentru care s-au pregătit!

— Nici nu am auzit că pentru noi se dau produse alimentare cu prețuri mai reduse, ne spunea Ion Herbel.

— Și de cînd lucrați ca tăietor mecanic la pădure? am întrebat noi.

— De patru ani, a fost răspunsul. El, muncitorul frunțos, cîștigător al unor faze din întrecerea celor mai buni forestieri și cu care întreprinderea se mîndrește, el și alți confrăți de muncă — Iosif Blejnar, Sofrone Deagu etc. — vechi muncitori forestieri, nu au aflat încă de drepturile pe care legiuitorul le-a stabilit pentru ei.

Ne-au explicat că, la magazinul sătesc din Troș de unde se aprovizionează, au văzut unele produse care s-au dat pe găini localelor. Nici nu le trecea lor prin minte că numitul magazin primise unele produse numai pentru ei, dar pe care gestionarul le-a desaltat după interesele și bunul lui plac. Cooperativa de consum primește cu prioritate pentru muncitorii forestieri — la prețuri diferite — multe alimente. Pe acestea însă, forestierii le le vîd. Slănină găsim rar — spuneau ei — salam la fel. Și apoi așteptăm să se rezolve mai repede și problema aprovizionării cu cartofi și ceapă... Cum poate justifica conducerea cooperativei de consum din Săvișrin că după atîția ani muncitorii forestieri nu au fost informați cu privire la drepturile lor? Unde se duc produsele alimentare pe care cooperativa le ridică pentru aprovizionarea acestora? Iată întrebări care nu mai pot rămîne fără răspuns.

Nu știe...

forestierul ce

știe satul

știe satul

știe satul

știe satul

știe satul

știe satul

știe satul

știe satul

Apropo de brigăzile științifice ce vor porni din nou la drum

Nu cu intenția de a trata rolul brigăzilor științifice în viața culturală a județului nostru vom consemna cele ce urmează și nici de difuzarea propriu-zisă în mase a datelor științifice, a științelor curente prin intermediul acestora nu ne vom ocupa.

Vrem doar să ocolim drumul care ne poate conduce la sceptici, la cei care pun sub semnul întrebării eficacitatea brigăzilor științifice. Poate scepticismul lor este uneori îndreptățit chiar de micile scăpări ale brigăzilor științifice, de anumite lucruri mărunt în aparență, dar care odată ignorate duc cu ele în bezna necunoașterii, cheia succesului, cheia unei acțiuni reușite. Tocmai de aceea se impunea o îmbunătățire continuă a acțiunilor întreprinse de brigăzile științifice, o adaptare adecvată la cerințele și nevoile culturale-științifice ale publicului.

Astăzi oamenii nîu întrebări cu mult mai complexe și uneori chiar dificile. Ei vor să fie informați despre noile cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, vor să știe cît mai multe despre uriașele eforturi de explorare a spațiului cosmic și despre folosirea energiei nucleare etc.

A devenit un lucru constat că un răspuns imediat nu poate mulțumi și deci fiecare membru al brigăzii științifice trebuie să fie la curent cu tot ceea ce este nou în specialitatea lui.

De la Comitetul județean pentru cultură și artă ni s-a spus că, membrii brigăzilor științifice vor fi bine pregătiți. Chiar așa sînd lucrurile intervine o problemă legată de metoda răspunsurilor date. Scutitele prezentări, răspunsurile date, alindua unor prezentări „de la catedră” nu vor putea să mulțumească publicul dacă va fi tratat ca un elev neștiutor și naiv.

Problema modernizării modalităților de popularizare a cunoș-

tințelor științifice, a folosirii unor mijloace mai atractive care să înlocuiască relațiile reci cu ade-vărate dezbatere, însoțite de folosirea filmului documentar, diafilmului, epidiacopului trebuie să stea în atenția viitoare plenare a Comisiei de răspundere a cunoștințelor științifice din județul nostru.

Actualmente, la județ nu există instrumente necesare unei astfel de expunerii documentare ci se fac imprumuturi din laboratoarele școlilor din localitățile unde funcționează brigăzile științifice, iar filmele, diapozitivele deși puține la număr, sînt foarte vechi, neutilizabile.

Cercetarea preocupărilor și preferințelor celor cărora se adresează specialiștii, membrii brigăzilor științifice, vin să aducă garanția eficacității deplasărilor acestora. Există doar indicații precise din partea Comitetului județean pentru cultură și artă care înainte de a se deplasa brigada pe teren, să pozeze întrebările, culesse în prealabil, pe baza unor sondaje de opinie, sondaje efectuate de directorii cîminelor culturale. În felul acesta directorii așezămintelor culturale nu se vor mai chinul singuri pentru a aserter pe hîrtie întrebările, nu vor substitui în continuare pe localnicii interesați poate în cunoașterea altor probleme, nu-i vor frustra de posibilitatea primirii unor informații la cerere și nu impune.

Rezolvarea problemei culegerii întrebărilor nu este numai o muncă mai vie, mai onestă din partea directorilor cîminelor culturale ci este o concretizare a uneia din sarcinile acestora de a forma și desăvîrși conștiința socialistă a maselor prin cultură și educație. Doar aceasta este și tînta celor 21 de brigăzi științifice, constituite în Arad și în alte 12 orașe ale județului nostru.

R. HERLEA

Cînd cauți necazul cu... luminarea

Se pare că locatarii imobilului din str. Unirii nr. 2 Arad caută necazul cu... luminarea. Oricît de paradoxal ar părea, afirmația nu are numai un sens figurat dar conține și mult adevăr. Și iată cum. O bișnițiu să coboare în pivniță pentru a duce lemne de foc în locuință, luminîndu-și locul cu luminarea. Nimic mai firesc, veți zice, poate. Așa ar fi dacă în preajmă nu ar fi existat materiale expuse oricînd a prinde. Mai ales că, de regulă, luminarea era fixată pe ușa din preajmă boxelor și, în plus, uneori mai era și uitată aprinsă acolo.

Ce se poate întîmpla s-a văzut cu cîteva zile în urmă cînd locatarii Eugen Cojocaru și Caterina Mitria au procedat exact în acest fel. Lipită de o

ușă și uitată aprinsă, luminarea s-a răsturnat, dînd naștere la un început de incendiu. Întîmplarea a făcut ca faptul să se petreacă ziua, pe la orele 11, și fumul fiind observat, locatarii au putut interveni la timp, stingînd focul. Ce se putea întîmpla dacă era seară — cînd posibilitățile de a observa începutul de incendiu erau minime — e ușor de întezărit.

Morala trebuie să o tragă însă toți cei cărora respectarea regulilor le intră pe-o ureche și le iese pe cealaltă. Ar trebui să învețe și din această întîmplare că cei care se joacă cu focul... se pot arde!

Cu riscul de a repeta un lucru cunoscut, reamintim că pentru asemenea împrejurări există suficiente mijloace de iluminare, (becuri electrice, lanterne, felinare închise, etc.) De ce să riscăm atunci folosind asemenea procedee periculoase?

maior ALEXANDRU IANIK.
Inspector principal P. C. I.

Teatre

TEATRUL DE STAT

Simbătă, 8 noiembrie, orele 19.30 „Viteazul” (abonament seria K) duminică, 9 noiembrie, orele 15.30 „Tara fecierii” iar la orele 19.30 „Dona Juana”, joi, 13 noiembrie, orele 19.30 „Dona Juana” (abonament seria I).

TEATRUL DE MARIONETE

Duminică, 9 noiembrie 1969 ora 10.30, spectacol: ALBA CA ZAPADA.

CONCERTE

Corul și orchestra simfonică a Filarmonicii de stat Arad, prezintă vineri, 7 noiembrie, orele 20, și duminică, 9 noiembrie 1969, orele 11, în sala Palatului cultural un concert simfonic. Dirijori: Nicolae Brănzeu, Dirijorul corului: Paul Paradenko. În program: H. Berlioz: Damnatiunea lui Faust. Soliști: Emilia Petrescu — Artistă emerită, de la Filarmonica de stat din București, Ion Budoiu de la Opera română din Cluj, Aurel Ghender și Eduard Rudolf.

Același program va fi executat duminică, 9 noiembrie 1969, orele 17.30 la casa de cultură din Lipova.

Biletele se găsesc la casa Palatului cultural zilnic între orele 11-13 și 16-19. Pentru abonați este valabil biletul nr. 6.

televiziune

Vineri, 7 noiembrie 9.00 Parada militară și demonstrația oamenilor muncii cu prilejul celei de-a 52-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Transmisiune de la Moscova. 17.00 Consultații pentru elevii din clasa a VIII-a. Limba română — gramatică. 17.35 Consultații pentru elevii din clasa a XII-a. Chimie. Acizi carboxilici. 18.05 Bumea copilor. Daniela și Aschiuța printre jucării. 18.30 Gospodari și risipitori la strînsul recoltei. Raid-anchetă în județele Argeș și Ialomița la cooperativele agricole de producție Cîmpulung-Muscel, Aninoasa-Domești, Vlad Tepeș și Vilcelele. 19.00 Telemagazinul de seară. 19.20 La volan. Emisiune pentru automobiliști. 19.30 Emisiune de știință. Spre adevărurile Pămîntului. 19.50 Film artistic: Octombrie — producție a studiourilor sovietice. 21.25 Reflector. Telemagazinul de noapte. 22.50 Arte frumoase: Arta zilelor noastre.

cinematografe

MURESUL: „Paria”. Orele: 10, 12, 14, 16, 18, 20. STUDIO: „Gorabia nebunilor”. Orele: 10, 14.30, 17, 20, seria I-II. TINERETULUI: „Familia noastră trăznită”. Orele: 11, 16, 18, 20.

muzeee expozitii

VICTORIA: „Din plictiseală”. Orele: 11, iar de la orele 14, 16, 18, 20. „Prin Kurdistanul sălbatic”. PROGRESUL: „Nu te-am iubit”. Orele: 17, 19. SOLIDARITATEA: „Cine va deschide ușa?”. Orele: 17, 19. GRADIȘTE: „Tarzan. Omul junglei”. Orele: 17, 19. PECICA: „Apoi s-a născut legenda”. LIPOVA: „Baladă pentru Măriuca”. INEU: „Tinerete fără bătrînețe”. CHIȘINEU CRIȘ: „La est de Eden”. SINTANA: „Profesiuniști”. RADNA: „Înteleptul de pe muntele blestemat”. NADLAC: „Printul negru”. CURTICI: „Pe teren propriu”. SIRIA: „În umbra coltului”. PINCOTA: „Pe teren propriu”. VINGA: „Tarzan, omul junglei”.

MUZEUL JUDEȚEAN ARAD poate fi vizitat zilnic în clădirea Palatului cultural între orele 10-13 și 17-20. Luni este închis. În cadrul muzeului sînt deschise expozitiile: „Arta populară românească din Țările arădane”, „Expoziția permanentă de istorie veche” Galeria de artă. „Muzeul revoluției de la 1848-’49”, expoziția „Grafica românească din colecția Muzeului județean Arad”.

A.R.U.C. ARAD
str. Eminescu nr. 3
angajează urgent
— lăcătuși mecanici categoria IV—VII
— timplari manuali categoria IV—VII
(674)

Întreprinderea de contractări achiziții (D.C.A.)
Calea Bodrogului nr. 4
angajează
— lăcătuș mecanic
— șofer gradul B, C și D
Informații la sediul întreprinderii din Arad
Calea Bodrogului nr. 4 telefon 19-03.
(672)

Uzina de reparații
Arad, str. Steagului nr. 1
angajează
— STRUNGARI;
— SUDORI;
— LACATUȘI;
— TINICHIGII;
— VOPSITORI DUÇO;
— MUNCITORI NECALIFICAȚI pentru cursurile de calificare în meseria de strungari și sudori. Se primesc tovarășii cu stagiul militar satisfăcut, absolvenți 7-8 clase.
Informații suplimentare se dau la serviciul personal-administrativ, telefon 21-41, interior 10.
(669)

O nouă ramură a biologiei

ETOLOGIA

Comportamentul uman nu poate fi studiat fără a se ține seama de rezultatele științelor biologice, omul fiind o parte din natură, ale cărei legi determină comportamentul său. Provenind de la grecii „ethos” — morală, obicei, etologia este disciplina biologică care studiază obiceiurile și comportamentul animal. Unitatea fundamentală a etologiei este etograma, cu ajutorul căreia este descrisă morfologia comportamentului. Unul din cele mai noi capitole a acestei discipline îl constituie etologia umană, având ca scop explicarea pe cât posibil a tuturor reacțiilor ale omului, prin prisma descendenței sale animale.

Etologia susține că la animal și la om, comportamentul poate fi determinat de procese de adaptare istorico-evolutive. Păsările deschid picul în chip de amenințare, lucrul explicat prin descendența lor reptiliană.

Multe comportamente umane sunt o străveche moștenire de la mamiferi și reușim să le explicăm abia după ce prin comparație am dezechilibrat sensul biologic inițial al acestor comportamente ca a adaptare la mediu. Doi biologi au descoperit cu ajutorul unei metode de filmare că oameții care mănâncă singuri ridică din înălțime capul adulmecând parca în jur, la fel ca multe mamifere, care pentru a nu fi surprinse de un dușman își suptăvazează atent mediul înconjurător.

Etologia se situează prin excelență la frontiera dintre științele biologice și cele sociale. Crește zilnic numărul lucrărilor care semnalează pe plan etologic teme (într-o etnografie, folcloristică, istoria artelor și a culturii). Un etolog care a analizat cîntecele de legăn ale celor mai diferite popoare a ajuns la concluzia că acest cîntec constituie „cel mai omogen gen muzical din lume” conform

structurii cîntecului corespunde prototipului ritmului respirației noastre, gama redusă a cîntecului de legăn corespunde suprafeței lășii, respirației în timpul somnului.

Care este valoarea deosebită și crescândă a acestei discipline biologice de frontieră? E cazul ca istoricii și sociologii să asculte de sfaturile etologilor? At permitte oare progresul etologiei umane, prevedea unor catastrofe datorate comportării omului? Răspunsul este afirmativ, multe dintre rezultatele studiului comportamentului dau impresia unei eficacități practice. În viitor, etologii, nu se vor mai sfîși să depășească limitele zoologiei, antropologiei și etologiei și să pătrundă în domeniile diferitelor discipline sociale. Se poate spune de aceea că și pentru specialistul în științe biologice explicarea omului este o sarcină extrem de dificilă.

prof. A. ARDELEAN

Robotul sportiv de la Arad

Alături de lumea insuficientă, își face tot mai mult loc lumea roboților. Prezența mai rar întâlnită în realitate, mai frecvent în imaginația noastră — roboți care răspund la telefon, primesc oaspeții, roboți cosmopoliti — aceste noi înfăptuiri ale științei trec treptat de la ceea ce credem că sînt, la ceea ce sînt într-adevăr: ajutoare de nădejde ale omului, uneori de randament superior, niciodată însă în măsură să înlocuiască omul.

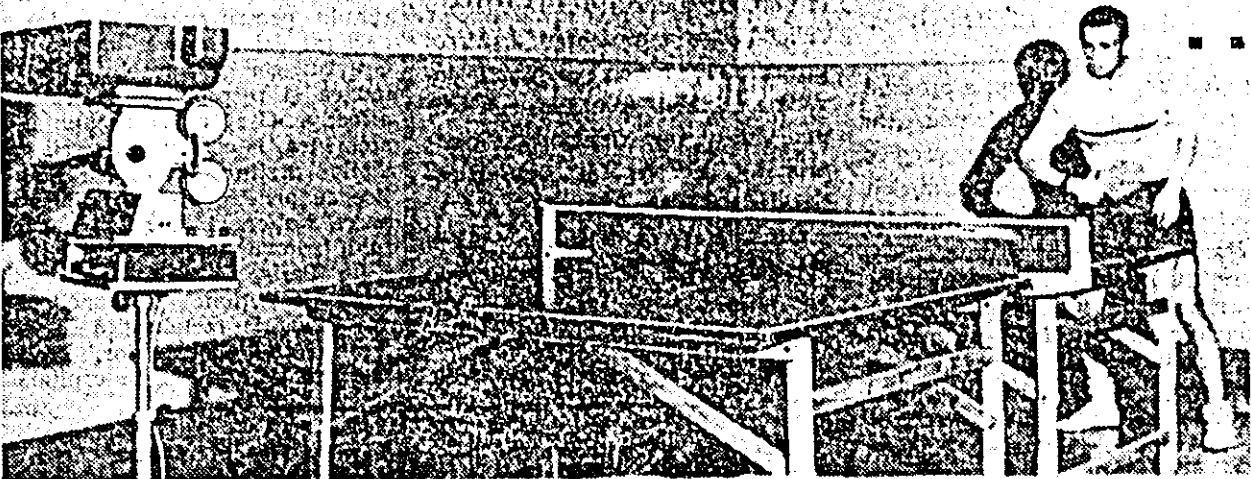
Un robot veritabil și-a făcut nu de mult apariția și în orașul nostru. A venit — e adevărat, nu de sine stătător ci cu

trenul, ambalat frumos — și s-a recomandat a fi un mare sportiv. L-am întâlnit deunăzi la sala de tenis de masă a A. S. Voinea, în plină activitate. Juca cu înversunare tenis avîndu-l ca adversar pe campionul republican, maestrul al sportului, A. Reti, component al lotului Voinea Arad. Cu un joc spectaculos, de o precizie neînchipuită, robotul și-a obosit în 3 reprize a 5 minute adversarul înalt acesta a trebuit — pentru a cita oară? — să se recunoască învins.

Pentru lămurirea cititorului nostru vom arăta că este vorba de robotul „Stiga” cu care A.S.

Voinea a fost dotată în vederea unor antrenamente de calitate, mecanice. Robotul care aruncă 400—500 mingi, nu greșește nici una, le plasează în punctul dorit, cu efectul dorit, cu țaria dorită așa cum s-a programat. Sportivul ce se antrenează în compania robotului ajunge la automatizarea mișcărilor care îi sînt mai dificile; antrenamentul are continuitate, deoarece nu se pierde vreme cu repunerea în joc a mingii atunci cînd, jucînd cu un partener uman, acesta greșește lovitură.

Ar mai fi de adăugat că robotul aruncă între 30—80 mingi pe minut, viteza de tri-

Maestrul sportului Adalbert Reti în confruntare directă cu... robotul!

mitere fiind reglabilă, ca și locul unde urmează să mîngească lovească masa, ca și efectul ce-l trebuie imprimat. Ca o curiozitate, se poate reține faptul că robotul poate imprima o viteză de rîmire a mingii de peste 100 km pe oră!

Acesta este robotul sportiv de la Arad. În fond, un conglomerat de butoane, roțițe, cabluri, ochi luminoși, legături electrice. Un aparat de mare valoare pentru pregătirea sportivilor de performanță în ramura tenisului de masă, un ajutor eficient pentru Arad a cărei echipă feminină (Voinea) deține titlul de campioană a României.

Și totuși, robotul rămîne o simplă mașină, un ajutor auxiliar, elementul hotărîtor al marilor performanțe fiind acum și întotdeauna antrenorul și sportivii săi.

N. OLTEANU

După ce campionul republican a fost învins, acesta — înghîdător — își poartă în brațe „adversarul” către magazia cu materiale sportive.

Moldovenii creșteau reni?

Se știa pînă nu de mult că primele terenuri cultivate au existat în urmă de 7.000 de ani în Mesopotamia și alte regiuni din Orientul Mijlociu și că popoarele care locuiau aici au fost de asemenea, „cele care au început să domesticească animalele și să cultive plante.”

Doi profesori de la Universitatea Cambridge E. S. Heagles și M. R. Dgeman, presupun însă că schimbările ce s-au petrecut în timpul perioadei glaciare reprezintă un factor important în „apropierea” dintr-un animal în diferite regiuni ale Europei și Orientului Mijlociu. Astfel, de exemplu, ei afirmă că locuitorii Moldovei creșteau reni în secolul al IX-lea î.e.n. Dar pe măsură ce gheața se retrăgea, renii plecau și ei odată cu aceasta spre nord. Cel doi savanți americani notează acest moment ca începutul domesticirii și creșterii de către locuitorii Moldovei a altor animale.

Potrivit părerii generale asupra evoluției culturii, omul începîndu-și activitatea ca vîntător și adunînd larba, devine cu timpul crescător de animale și agricultor. Cel doi profesori consideră că animalele domestice au apărut într-o epocă mai timpurie decît se considera pînă

în prezent. Iată de ce ei socotesc că Orientul Apropiat nu era decît o „răscruce de drumuri”, unde se întâlneau locuitorii regiunilor cu climate reci, temperate și tropicale.

De-ale lui Voltaire

Învîinut de a fi scris o epigramă în care era ironizat regentul Philippe d'Orleans, Voltaire a fost închis timp de un an în faimoasa închisoare Bastilia.

Mal tirziu, cînd devenise renumit, el a fost prezentat regentului. Acesta s-a arătat foarte încîntat și i-a oferit filozofului o rentă de 1.000 de scuzi.

„Majestate, vă mulțumesc pentru că vă îngrijii de hrana mea”, a spus scriitorul, „cunoscut prin limba sa ascuțită, dar... Vă rog ca pe viitor să nu vă mai îngrijii de de locuința mea”. Zece ani mai tîrziu, Voltaire a ajuns însă din nou la Bastilia.

Noua clădire din Stockholm

Cea mai mare clădire administrativă din Europa nordică va fi construită în apropiere de Stockholm. Se prevede ca volumul total al încăperilor acestei uriașe clădiri, care se va întinde pe o suprafață de 140.000 m², să atingă 495.000 m³. În subsolurile clădirii vor fi amenajate garaje pentru 1.200 automobile. În incinta viitorului palat administrativ, care va fi dat în folosință în toamna anului 1971, vor fi instalate circa zece ministere. În felul acesta, autoritățile suedeze preconizează să realizeze importantă economie bugetară.

Multe capodopere! Puține galerii!

Orașul italian Florența va pune la dispoziția turiștilor și în general a pasionaților de obiecte muzeistice noi comori de artă, neexpuse pînă în prezent marelui public din lipsă de săli. Obiectele respective au fost păstrate în subsolurile și depozitele unor muzee. La insistențele Ministrului Instrucției Publice guvernul italian a

aprobat o anumită sumă de bani pentru construirea unei clădiri în stil neoclasic în incinta căreia vor fi expuse comorile de artă.

Cu toate că există câteva galerii, printre care Uffizi, Pitti și alte muzee, Florența continuă să treacă printr-o criză acută de săli muzeistice. Lipsa sălilor de acest gen, precum și dezinteresul în ce privește conservarea operelor de artă sînt principalele cauze care au contribuit la degradarea a sute de lucrări de artă în timpul puterilor învîinate în anul 1966.

Algele, medicamentele viitorului

Farmacia viitorului se găsește... în fundul mării și oceanelor. De acum înainte, algele vor furniza elementele de bază a unor serii de medicamente valoroase, a declarat dr. Glombitzas

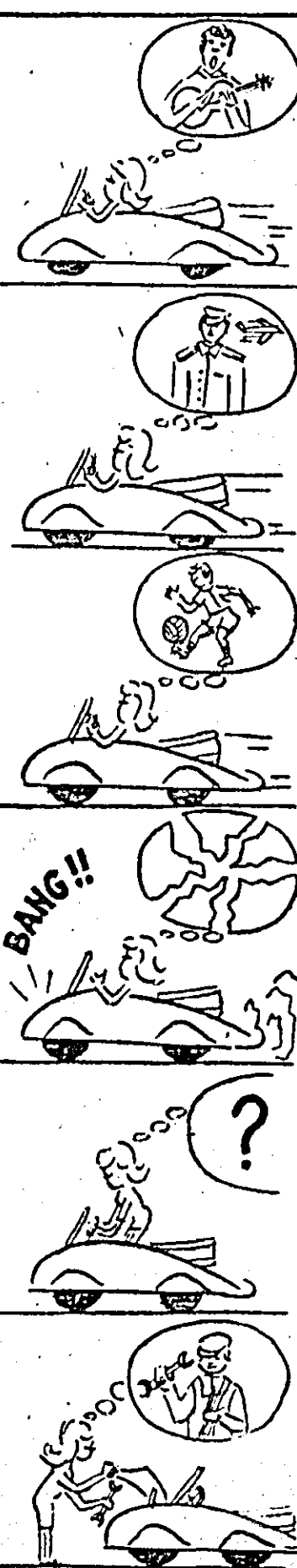
Acum 3.400 de ani

În apropierea insulei Creta a fost descoperită cea mai veche așezare omenească de pe teritoriul Greciei. Pînă acum „orașul” era acoperit de lavă vulcanică și cenușă. S-au găsit case și încăperi speciale cu vase uriașe în care se presupune că se păstrau alimente. Unele din ele sînt împodobite cu desene minunate. Primele săpături în raze insulei Satorini au început cu un an și jumătate în urmă, iar descoperirile au fost făcute cam tot pe atunci. Specialiștii consideră că acest oraș ar fi fost construit cu 3.400 de ani în urmă.

Pescuit neobișnuit

Nu departe de orașul Vidin (R.P. Bulgaria), pescarii de la baza din comuna Zlaten Rog au prins un moruș ce cîntărește 180 kg, avînd lungimea de 2,80 metri. Din moruș au fost scoase 20 kg de lere negre. Este unul din cei mai mari pești prinși, pînă în prezent în Dunăre în sectorul Vidinului. Recordul este remarcabil și efortul pescutorilor poate fi calificat cu adevărat cîștig, căci prinderea peștelui a durat o oră și jumătate.

UMOR

Fără cuvinte

Cuvinte încrucțate

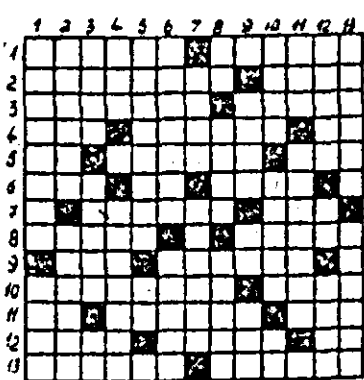
Dragoste

ORIZONTAL: 1. Verb ce petruște dragostea — Înțeles prin căsătorie. 2. Autor a nenumărate poezii de dragoste, printre care „Te aștept iubită”. 3. Melodia unei iubiri apuse — La rochiile de mireasă. 4. Timpuri trecute — Aparat de răcire — Tesel. 5. Prenume — Flacăra din ochii îndrăgostitului — Pod. 6. Prezent — Teșite! — Autor al liedului „Te ador”. 7. Nimfă a izvoarelor mereu tineri și frumoase (sing.) — Diminutiv feminin. 8. Plină — Dă glas discursurilor. 9. A iubi — Sădăți. 10. Iubire — Provoacă risul. 11. Ruteniu — Afectuos — Acum! 12. Din cînd în cînd — Simbolurile dragostei — Putin adorati! 13. Indrăgostitul în haine de gală — Dragoste (pl.).

VERTICAL: 1. Cîntec de dragoste — Iubit. 2. Indrăgostit — Curburi. 3. Cuvinte potrivite — Lăcașul dragostei — 365 de zile calendaristice. 4. Cîntă — Deziluzie în dragoste. 5. Ispita dragostei — În cont! 6. Verbul înfîlșurii nereușite — Plasă de pescuit. 7. Venă care duce la inimă — Viitor. 8. Împreună — Nefericită iubită a lui Radames — Temelie. 9. Numărul norurilor dintr-o prăveste de Creangă — Prepoziție — Munte în Africa. 10. Logodnic — Se cer înalteza nunții. — În lebedă! 11. Mame (abr.) — A pictat tabloul „Dragostea”. 12. Încununarea dragostei — Posedă organizația olimpic al nunții. 13.

Autoarea compoziției „Tu m-ai uitat” — Podoabă pe care o pun miresele pe cap (pl.).

LIVIU NOVAC

MOZAIC • MOZAIC • MOZAIC

Bateria „dulce” a lui Rich

Richard Keefe, în vîrstă de 18 ani, proaspăt absolvent al școlii din Toronto (Canada), are deja viitorul asigurat. Pe biroul său stau vrafuri de scrisori din partea guvernului canadian, forțelor navale americane, N.A.S.A., concernului „Oil Schell” etc., în care li se oferă de pe acum posturi strălucite sau li se solicită „cel puțin” o înțelegere.

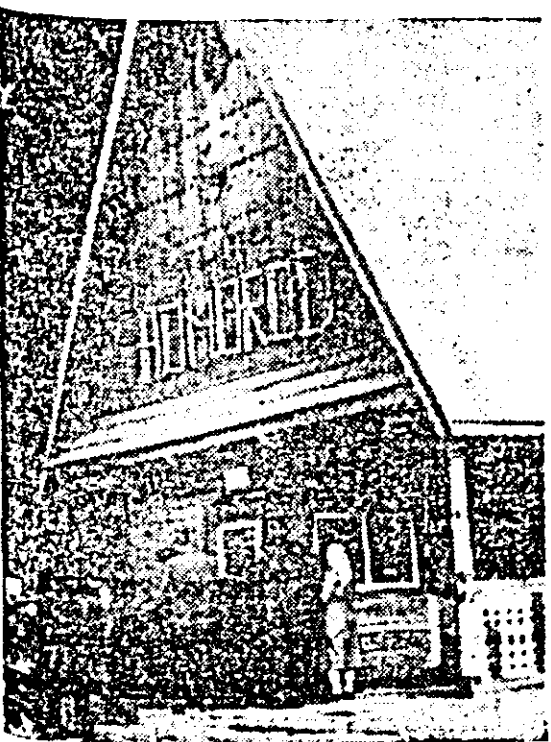
Motivul: invenția sa, o baterie alimentată cu zahăr, a cărei

durată de funcționare depășește cu mult pe aceea a celor mai perfecționate baterii. Principiul de funcționare este foarte simplu: o mică celulă de combustibil este împărțită în două compartimente. Una conține un amestec de zahăr și clorură de cupru, care generează electroni, cealaltă azot feric, produs chimic care captează electronii. Noua baterie oferă o gamă întreagă de aplicații practice:

se pot pune în acțiune orice articole tehnice de uz casnic. (Pentru reîncărcarea bateriei se recurge la... punga de zahăr din „cămară”). În chirurgia cardiacă, „bateria Keefe” poate menține bătăile inimii, alimentîndu-se cu zahărul conținut de sângele pacientului. Forțele navale americane, precum și N.A.S.A. ar putea folosi multilateral în instalațiile submarinelor și rachetelor.

de la Bonn la un congres de farmacologie. Algele sînt puternice antibiotice și pentru această calitate sînt folosite tot mai mult în medicină. S-a constatat că 150 alge roșii, verzi și negre au un efect inhibitor asupra unor boli. Produsele de bază extrase din alge sînt deja folosite în farmacii în special la combaterea anemiei, reumatismului, trombozei etc. Un medic canadian a sugerat chiar că se poate folosi acidul din alge care are proprietatea de a distruge strontiu radioactiv din alimente. Izotopii radioactivi din strontiu constituie un real pericol pentru om, deoarece aceștia rezistă în organismul uman timp foarte îndelungat.

DIN FRUMUSEȚILE PATRIEI

IN CLISEU: aspect din stațiunea Homorod-băi.

Foto: A. Varga

Pregătirea pentru exploatarea de iarnă

Exploatarea autovehiculelor în perioada de toamnă-iarnă are anumite particularități care impun o mințioasă pregătire. Înainte de toate se va executa curățirea interioară și exterioară a automobilului, după care va fi aplicată pe șasiu vopseala anticorozivă ori — pe întreaga suprafață sau parțial unde stratul de protecție s-a desprins. Stratul anticoroziv va fi aplicat și pe părțile interioare ale ușilor, pe suporturile de susținere a mecanismelor de angrenare a geamurilor. Motorul se va curăți exterior cu motorină și apă, iar interior cu ulei din grupa 100. Se recomandă vopsirea motorului cu bronz. Se reglează carburatorul, iar în sistemul de răcire se va introduce lichidul antiîngheț. Deși timpul este încă favorabil se poate folosi uleiul de iarnă pentru ungerea motorului.

Acumulatorul va fi completat și pregătit cu electrolit corespunzător perioadei de exploatare de iarnă. Se va remedia orice pierdere de lichid de frînă din sistemul de frînare hidrolică, dacă este cazul se vor înlocui ferodourile uzate de

în interiorul caroseriei pe parbrizul din spate al stratului izolator din material plastic, care asigură pe o suprafață corespunzătoare o vizibilitate bună înspre înăpoi.

Se va efectua schimbul de anvelope prin rotație, verificînd

Sfaturi pentru automobiliști

po saboți. Sistemul de frînare trebuie să lucreze fără reproș, știind că pe șoselele acoperite cu mîzgă, polei sau gheață oprirea vehiculului va fi mult îngreunată. O atenție cuvenită vom acorda verificării stergătoarelor de parbriz și încălzirii parbrizului din față, protejării parbrizului din spate și a geamurilor laterale de aburire. Se recomandă montarea

competent unghiul de convergență a roților din față iar în amortizoare se va introduce lichid de iarnă, verificîndu-se în același timp și starea arcurilor, a garniturilor din față și spate. Etanșetatea geamurilor, farurilor, a lămpilor de poziție și semnalizatoarelor vor fi controlate. Cu această ocazie se pot introduce

becurile de ceață în faruri și se pot monta faruri de ceață în poziția cel mai aproape de sol, știind că numai în această poziție putem asigura o vizibilitate corespunzătoare circulației în timp de ceață.

În cutia de viteze, diferențial și caseta de direcție se introduce valvina de iarnă (în conformitate cu notele tehnice ale fiecărui tip de autovehicul).

După aplicarea pe exteriorul caroseriei a stratului balsam auto putem considera că autovehiculul este pregătit pentru exploatarea de iarnă. Ținînd cont de recomandările făcute, de particularitățile conducerii pe timp de ceață, în condițiile de vizibilitate redusă, pe drumuri înzăpezite vom deveni din timp accidentele de circulație.

I. PINTEA

Ieri au început

Convorbirile dintre
Houari Boumediene
și Iosip Broz Tito

ALGER — Corresponsentul Agerpres, C. Benga, transmite: Joi au început convorbirile dintre Houari Boumediene, președintele Consiliului Național al Revoluției al Republicii Algeriene Democratice și Populare, și Iosip Broz Tito, președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, care se află într-o vizită oficială la Alger.

Sesiunea Comisiei
mixte
româno-iugoslave

BELGRAD 6 — Corresponsentul Agerpres, N. Ploeanu, transmite: Între 3 și 6 noiembrie s-au desfășurat la Belgrad lucrările sesiunii a 12-a a Comisiei mixte româno-iugoslave pentru Porțile de Fier. Pe ordinea de zi a sesiunii au fost probleme legate de realizarea sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier. Comisia mixtă a evidențiat în mod deosebit succesele obținute de constructorii români și iugoslavi cu ocazia lucrărilor de închidere a albiei Dunării și dării în exploatare a ecluzei de pe malul stâng.

S-a aprobat planul de execuție pe anul 1970 și s-au luat măsuri în legătură cu executarea lucrărilor de apărare a terenurilor riverane, pentru crearea condițiilor dării în exploatare a sistemului la termenul stabilit și la parametrii prevăzuți de proiecte.

Reuniunea Consiliului
permanent al N.A.T.O.
și-a încheiat lucrările

BRUXELLES 6 (Agerpres). — Reuniunea Consiliului permanent al NATO, deschisă miercuri la Bruxelles, în scopul pregătirii sesiunii Consiliului Ministerial al Atlanticului de nord, și-a axat discuțiile asupra problemelor securității europene. Fără a respinge ideea convocării unei conferințe asupra securității europene, relatează agenția France Presse, majoritatea vorbitorilor s-au pronunțat în favoarea pregătirii prealabile a acesteia pe calea unor negocieri bilaterale, multilaterale sau a unor conferințe pe teme limitate.

Într-o declarație făcută preselor după prima zi de dezbateri, secretarul general al NATO, Manlio Brosio, a reafirmat că țările membre ale pactului „sint gata să ia în considerare toate procedurile posibile — inclusiv o conferință sau o serie de conferințe — pentru a negocia problemele securității europene”. El a subliniat că aceste proceduri „trebuie să fie constructive și adecvate subiectelor discutate”, adăugând, totodată, că „toate formele de negociere trebuie pregătite cu prudență”. Participanții la lucrările reuniunii, a spus Manlio Brosio, au

Paris

Conferința cvadripartită
în problema Vietnamului

PARIS 6 (Agerpres). — Joi a avut loc la Paris a 41-a ședință a Conferinței cvadripartite în problema Vietnamului. Referindu-se la discursul rostit recent de președintele Statelor Unite, Richard Nixon, șeful delegației Republicii Democrate Vietnam, Xuan Thuy, a apreciat că acesta nu a adus nimic nou. „Nu se va putea înregistra un progres spre obținerea păcii, atât timp cât SUA vor vorbi despre o așa-zită „retragere reciprocă” și nu despre o retragere necondiționată a trupelor americane din Vietnamul de sud, și cât vor susține administrația fantomă de la Saigon”, a spus el. Conducătorul delegației guvernului revoluționar provizoriu al Republicii Vietnamului de sud, Nguyen

Thi Binh, a arătat că „vietnamizarea războiului” constituie de fapt „continuarea și intensificarea războiului de agresiune”. Șeful delegației Statelor Unite la Conferința cvadripartită, Henry Cabot Lodge a prezentat discursul președintelui Nixon ca fiind o dovadă a dorinței sale de pace”. Un punct de vedere similar a fost exprimat și de delegatul administrației de la Saigon.

Observatorii politici din capitala Franței sînt de părere că ședința de joi nu a dus la realizarea unui progres în dezbaterile problemei vietnameze.

★ UN JURIU INTERNAȚIONAL, NIMIT DE UNESCO, A DECERNAT PREMIUL „KALINGA” savantului englez Gavin de Beer. Acest premiu a fost creat în 1951 de către industriașul indian Bijoyanand Patnaik și poartă numele unei străvechi civilizații indiene. Pînă în prezent, acest premiu a fost atribuit unor cunoscuți oameni de știință, printre care: Bertrand Russell, Jean Rostand, Louis de Broglie, Paul Coudere.

CIOCNIRI ARMATE ÎN
ORIENTUL APROPIAT

CAIRO 6 (Agerpres). — Două tancuri israeliene au fost distruse în cursul unui raid efectuat de o unitate de comando egipteană asupra pozițiilor israeliene situate în sectorul sudic al Canalului Suez — a anunțat la Cairo un purtător de cuvînt militar, citat de agenția MEN. Atacul s-a soldat totodată cu uciderea unui număr de militari israelieni.

TEL AVIV 6 (Agerpres). — La Tel Aviv s-a anunțat că un soldat egiptean a fost rănit și capturat în cursul unui raid efectuat de o unitate egipteană asupra pozițiilor israeliene situate în zona El Shatt — transmite agenția Reuters. Forțele israeliene au respins unitatea egipteană de comando, care reușise să traverseze canalul și să deschidă focul în rîndul trupelor israeliene.

liene nu au fost înregistrate pierderi.

★ TEL AVIV 6 (Agerpres). — Aviația israeliană a bombardat joi dimineața o serie de baze ale organizației El Fatah, situate pe teritoriul iordanian, în apropierea localității Al Masra — a anunțat la Tel Aviv un purtător de cuvînt oficial. Raidul s-a soldat cu incendierea instalațiilor organizației de guerilă.

★ AMMAN 6 (Agerpres). — Mai multe avioane israeliene au atacat joi dimineața zona iordaniană Al Masra, fără să cauzeze pierderi în rîndul forțelor iordaniene — s-a anunțat la Amman. Artileria anti-aeriană iordaniană a interceptat aparatele de zbor israeliene, care au fost silit să se retragă.

Semnarea unor acorduri între
R. P. Bulgaria și R. D. Vietnam

SOFIA 6 — Corresponsentul Agerpres, Gh. Ieva, transmite: În urma convorbirilor care au avut loc la Sofia între delegațiile guvernamentale ale R.P. Bulgaria și R.D. Vietnam au fost semnate acorduri cu privire la schimbările de măruri și de plăți pe anul 1970 și de acordare de către R.P. Bulgaria a unui credit pe termen lung pentru livrări de măruri și de obiective complexe.

Potrivit acordului pentru schimbarea de măruri și de plăți, Bulgaria va livra R.D. Vietnam, în anul 1970, produse alimentare, metale, mașini, utilaje, mijloace de transport.

Acordul cu privire la acordarea de credit prevede livrarea către R.D. Vietnam a unor măruri, obiective complexe și acordarea de ajutor tehnico-științific.

Cape Kennedy Pregătiri în vederea startului
navei „Apollo-12” spre Lună

CAPE KENNEDY 6 (Agerpres). — Directorul zborului „Apollo-12”, Walter Kapryan, a ordonat începerea cu 31 de ore mai devreme a numărătorii inverse în vederea lansării navei, adică vineri la ora 17.00 GMT, în loc de sîmbătă ora 24.00 GMT. El a precizat că această nouă Va afecta în nici un fel programul de zbor, iar lansarea rămîne fixată pentru 14 noiembrie

la ora 16.22 GMT. Motivul acestei măsuri, a afirmat Kapryan, este de a economisi fondurile ce urmează să fie plătite lucrătorilor de la Cape Kennedy pentru orele suplimentare, pe care ei urmează să le efectueze sîmbătă.

În acest timp pe rampă de lansare se fac pregătiri în vederea startului navei spre Lună.

pe scurt pe scurt pe scurt

► În Comitetul politic special al ONU ► Ședința direc-
tională P.C. Italian ► Înrautățirea situației economice în Italia

săracina, a declarat că va începe imediat consultările cu diversele grupuri parlamentare. El s-a arătat încrezător în posibilitatea de rezolvare, după peste șase luni de încercări eșuate, a crizei guvernamentale. Aceasta ca urmare a acordului intervenit recent între oficialitățile libaneze și organizațiile de rezistență palestiniene.

PURTĂTORUL DE CUVÎNT AL DEPARTAMENTULUI DE STAT a declarat miercuri că Statele Unite vor prezenta o serie de propuneri pentru realizarea păcii în Orientul Apropiat cu ocazia reuniunii, la 15 noiembrie, a convorbirilor dintre reprezentanții la ONU ai Statelor Unite, Uniunii Sovietice, Marii Britanii și Franței. Robert McCloskey a refuzat totuși să confirme sau să dezminți dacă SUA au elaborat un nou plan de pace care să fie prezentat la apropiatele convorbiri.

ORGANIZATORII „CELUI DE AL DOILEA MORATORIU PENTRU VIETNAM” anunțat pentru zilele de 15 și 16 noiembrie — și-au exprimat speranța că vor reuși să antreneze la această manifestare mai mult de 500.000 de participanți. În declarațiile pe care le-au făcut, ei au subliniat faptul că demonstrația va avea un caracter pașnic și nu urmărește nici un fel de acțiuni violente.

REVISTA ARGENTINIANĂ „ANALISIS” relevă că, în cursul săptămînii trecute, a fost dejucat planul unei încercări de lovitură de stat, pus la cale de un grup de militari în frunte cu generalul Edgar de Uriburu, comandantul Corpului de armată.

DIN NOU CONSTERNARE ÎN RÎNDUL AUTORITĂȚILOR VEST-

GERMANE. Un alt avion de tipul „Starfighter”, aflat în dotarea forțelor aeriene ale RFG — cel de-al 102-lea pînă în prezent, s-a prăbușit miercuri în apropiere de Schleswig-Holstein. Din fericire, pilotul a scăpat nevătmăat. Va avea oare același noroc și la zborul următor? Ca urmare a acestor accidente înregistrate în ultimii ani, 54 de piloți vest-germani și-au pierdut viața.

MIȘCAREA SOCIALĂ DIN ITALIA, CARE CONTINUA DE PESTE DOUA LUNI, a provocat înrăutățirea situației economice a țării, relatează corresponsentul din Roma al agenției France Presse. Actualele mișcări revendicative, care afectează toate sectoarele economiei, au fost declanșate mai ales cu ocazia reînnoirii contractelor colective de muncă.

Acțiuni greviste
în Franța

PARIS 6 — Corresponsentul Agerpres, Georges Dascal transmite: În unele sectoare de activitate economică din Franța se înregistrează în aceste zile largi acțiuni greviste. Cei 30.000 de salariați (cercetători, funcționari și muncitori) de la șapte centre ale Comisariatului pentru energia atomică au declarat joi o grevă de 24 ore. Greviștii cer garantarea locului de muncă și respectarea contractelor colective. Greviștii se pronunță, de asemenea, împotriva reducerii creditelor destinate cercetării științifice cu prilejul discutării în Adunarea Națională Franceză a bugetului pentru acest sector.

La Paris, se desfășoară săptămîna de acțiune a muncitorilor din industria metalurgică în apărarea drepturilor lor sociale. Miercuri a avut loc în capitală o

demonstrație la care au participat peste 1.500 de muncitori din trei întreprinderi ale companiei Dassault.

Greva muncitorilor de la Uzinele „Peugeot” din Saint Etienne a intrat în cea de a patra zi, ca urmare a lipsei unui progres în tratativele duse între reprezentanții muncitorilor și cei ai administrației privind îmbunătățirea salarizării. O grevă a fost declanșată miercuri și de cei 1.500 de lucrători de la serviciile de gaze și electricitate ale orașului Toulouse, unul dintre cele mai importante centre industriale ale Franței. Greviștii cer sporirea salariilor în raport cu creșterea costului vieții.

În numeroase localități rurale sînt organizate mitinguri și demonstrații ale țăranilor francezi împotriva planului guvernamental privind raționalizarea agriculturii. Este vorba de un plan care preconizează lichidarea unui mare număr de gospodării țărănești și micșorarea suprafețelor cultivate.

ADUNAREA FESTIVĂ DE LA MOSCOVA
CU PRILEJUL CELEI DE-A 52-a
ANIVERSĂRI A MARII REVOLUȚII
SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE

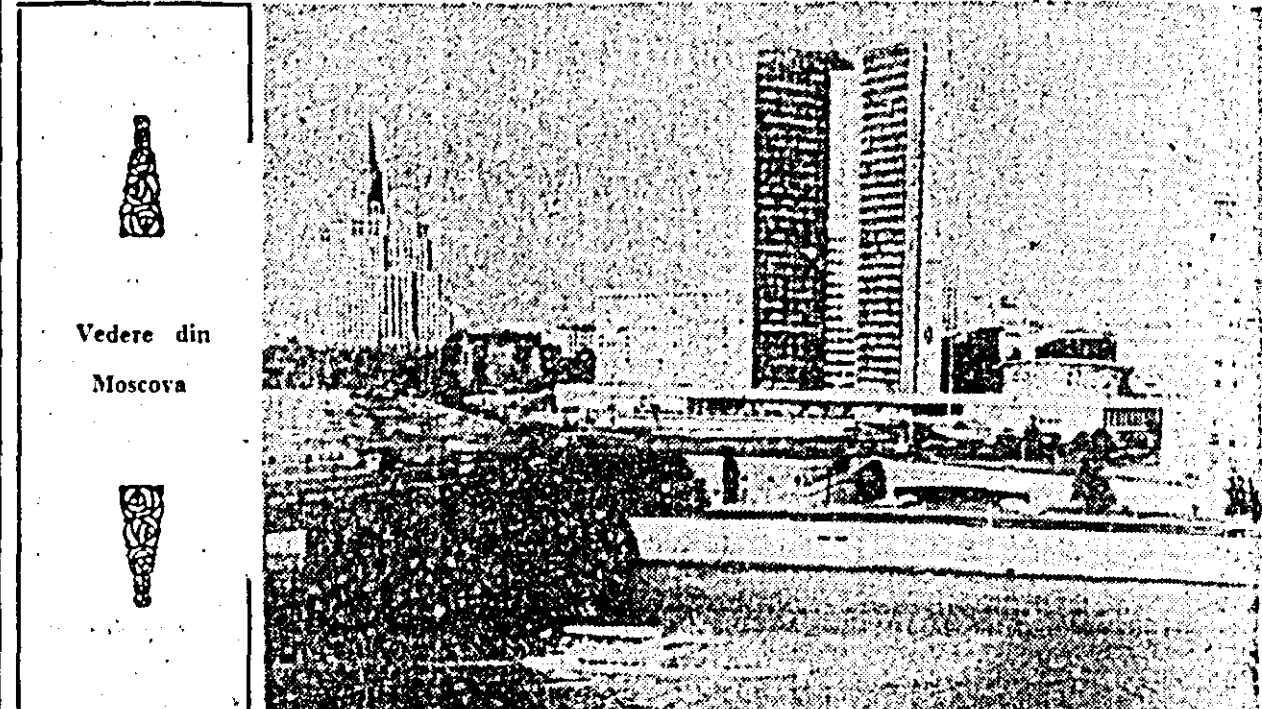
MOSCOVA 6 — Corresponsentul Agerpres, Laurențiu Duta, transmite: În ajunul celei de-a 52-a sărbători a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, Moscova a îmbrăcat haine de sărbătoare.

Joi seara, în Palatul congreselor de la Kremlin, mii de reprezentanți ai oamenilor muncii au participat la adunarea festivă organizată de Sovietul de deputați ai oamenilor muncii din Moscova și Comitetul orașesc al PCUS — Moscova în cinstea celei de-a 52-a aniversări a lui octombrie.

În prezidiu au luat loc Leonid Brejnev, secretar general al C.C. al PCUS, Nikolai Podgornii, membru al biroului politic al C.C. al PCUS, președintele Prezidiului Sovietului Suprem, Alexei Kossighin, membru al Biroului Politic al C.C. al PCUS, președintele Consiliului

de Miniștri al U.R.S.S., alți conducători de partid și de stat sovietici, veterani ai PCUS, cosmonauți. În sală se aflau numeroase delegații străine invitate să participe la festivitățile prilejuite de aniversarea a 52-a a revoluției din octombrie, printre care și delegația Consiliului general ARLUS condusă de Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului din Republica Socialistă România.

A luat cuvîntul Nikolai Podgornii care a evocat pe larg drumul glorios parcurs de popoarele Uniunii Sovietice în cei 52 de ani petru construirea socialismului și a comunismului, formarea primului stat al muncitorilor și țăranilor, marea influență pe care a avut-o asupra întregii omeniri Revoluția Socialistă din Octombrie.

Pămîntul de la „Al șaptelea cer”

„Mîndră și înaltă cum n-a mai fost altă...” a fost senzația de universalitate care m-a însoțit tot timpul aici în acest colț al Moscovei, unde se afla cîndva localitatea suburbană Ostankino. În fața monumentului închinat cosmonauților m-am simțit ademenit de linia argintie care, fugă paralel cu pămîntul, o scurtă pauză, și apoi sfîșiește în sus, nestăvilită, își auzi zgomotul vitezelor, pînă la racheta din virf, care te pulverizează apoi în nesfîrșitul albastru. Mai ești, nu mai ești? Am văzut oameni care, spre o mare siguranță, bat cu piciorul în trotuar și aibă senzația fizică a pămîntului. Monumentul cosmonauților, grandioasă hiperbolă de aluminiu, reprezintă smulgerea mai mult psihică, decît fizică, a omului de sub forța gravitației terestre. Pentru că oprirea acea lentă, în miezul curbei, ce altceva poate fi, decît meditația omului înaintea de a porni pe drumuri necunoscute, fiorul acela, amestec de regret și de mîndrie, că el este sortit să deschidă alor săi cărări necunoscute. Apoi zborul. Zborul care, la monumentul amintit, seamănă mai mult cu o smulgere, dorită, dar smulgere.

La cîteva sute de metri de acest „simbol al absului” se înalță, la peste o jumătate de kilometru în sus (533 m), un alt monument, turnul de televiziune Ostankino. Straniu, însă el nu creează impresia vidului, a rușinii de pămînt. Pare mai degrabă un copac uriaș, prins solid de sol, o prelungire a pămîntului în sus. La înălțimea de 337 metri, cînd privirile așteaptă subțirile ce le dă vîzduhului, o protuberanță rotundă, un fel de „coroană a copacului”, se conturează pe uriașul „plop de beton, oțel și cristăli”. Apoi, mai sus, antenele propriu-zise par cel mai natural virf de pom. „Coroana copacului” este de fapt o adevărată clădire cu o înălțime de cinci etaje, suspendată în „al șaptelea cer”. De altfel, trei etaje sînt ocupate de restaurantul „Al șaptelea cer”,

care are o capacitate de aproape 300 de locuri. După „urcarea” cu liftul interior, în care viteza de trei metri pe secundă nu se simte aproape deloc, ajungi deci la restaurantul „Al șaptelea cer”, care nu se deosebește prin nimic de cel mai pămîntean restaurant de lux, numai de n-ar fi ferestrele. Pentru că, abia cînd Moscova prinde să defileze undeva, departe, jos, consumatorul începe să se gîndească serios că nu mai e chiar „terestru”. Blocurile din jurul mării expozitive a realizărilor economice naționale par niște cutii de chibrituri frumos așezate într-un joc copilăresc, oamenii se mișcă pe străzi și aici în șuvoaie disciplinate (așa se vede din cer). Undeva, destul de aproape (sînt numai cîteva zeci de kilometri), se văd așurind turnurile Kremlinului. Totul îți defilează prin fața în timp ce-ți ieși prințul. Și dacă mai ai norocul unui partener care să-ți depene firul acestei legende adevărate... cu l-am avut.

Așadar, adevărul în cifre. Un metru din diametrul bazei acestui turn spirînd 26 de metri în înălțime. Mult, puțin? Cele mai suple turnuri de beton își au acest raport de 1:17. Rezistență? Potrivit teoriei probabilității, un vînt care ar putea desrădăcina acest copac este posibil o singură dată în 2.200 de ani. Posibilitate care la alte turnuri este de o dată la 20 de ani.

S-ar părea că pentru o asemenea trîncie „copacului” are o „rădăcină” care să meargă în jos cel puțin a zecea parte a înălțimii. Are o adîncime de... 3,5 metri. Turnul crește pe un disc de beton armat, cu un diametru de circa 70 metri, lat de opt metri, întinzîndu-se în jos trei metri și jumătate, pe un teren moneș, de argilă și prund. Stratul are grosimea de 10 metri, după care urmează un altul de... nisip, pînă la 40 de metri, unde apare roca stîncioasă. Deci... clădit pe nisip? Da. Placa fundamentalului este turnată direct pe morenă, avîndu-se grijă

ca adîncimea acesteia să fie cit mai mică, spre a se păstra o grosime cit mai mare. Și placa s-a turnat. Și au început apoi indoliile: la o înălțime de peste 500 metri, adîncimea fundamentului de numai 3,5 metri și pe rocă argilooasă? Iluzie periculoasă. O comisie specială a declarat fundamentul rebut. Dar discuțiile nu au încetat. „Meșterul Manole”, N. Nikitin, doctor în științe tehnice, proiectant-șef al turnului, a învins. A demonstrat că dacă este vorba de slăbiciuni, nici fundamentul pe stîncă direct nu este străin de ele, cel pe piloni, chesoanele deschise — la fel. Și abia după trei ani de la turnarea fundamentului „rebut”, lucrările au fost reluate. Turnul se înalță pe stratul de morenă, sub el nisip, ca o piesă pe masa de sah.

„Al șaptelea cer”, cu toate atribuțiile pămîntene, se învîrte în. Pe „pămîntul mare” au început să curgă șuvoaie de lumină. Se întunecă. Un zgomot fin, ca tremurul unui fluture de noaptea, se face abia simțit. Este tremurul numeroaselor antene ale celor patru posturi de televiziune, așezate posturi de radio pe unde scurte, ale rețelelor care leagă Moscova de întreaga lume.

„Undeva, în jos”. Își începă defilarea prin fața noastră, ca un grăunte de lumină, adîmăcînd abisurile, racheta din virful monumentului cosmonauților. Ajuns pe „pămîntul mare” am privit încă o dată racheta din virf. Deasupra ei, exact în virful ei, se învîrte, scîldat în lumină, „pămîntul cerului al șaptelea”. Racheta monumentului, înainte de a zăcni spre abisuri necunoscute, săboarea o clipă pe Pămînt, să-și capete forțe din el. Și-am înțeles adevărul simplu și mare al „mîndrelor și înalților”. Acela, că multe ceruri își așteaptă pămîntul, că mult pămînt își așteaptă cerurile. Numai să-și suflece miinile „meșterul Manole”.

LAURENȚIU DUTA